

Bölüm 1

DIŞ TİCARET VERİLERİ İTİBARIYLA SEKTÖREL REKABET GÜCÜ ÖLÇÜMLEMESİ: TÜRKİYE LOJİSTİK SEKTÖRÜ KÜRESEL REKABET GÜCÜ ANALİZİ

Ahmed Yusuf SARIHAN¹, Hüsniye ÖRS²

Giriő

Lojistik ve taşımacılık sektöründeki gelişmelerin ekonomik büyüme, üretim, tüketim ve ticaret üzerindeki etkileri herkes tarafından bilinmektedir. Ulaştırma altyapıları üzerindeki yatırımlar, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler, tersanecilik, kargoculuk ve takip konularındaki ilerlemeler ile üretim, ithalat ve ihracat maliyetleri düşürülebilmektedir. Lojistik ve taşımacılığın ticareti artırması meselesi daha geniş bir bağlamda bakıldığında ekonomik büyüme üzerindeki etkileri ile alakalıdır. Ulaştırma ve lojistikteki gelişmeler sadece üretim ve tüketimi doğrudan etkilemekle kalmaz ayrıca doğrudan veya dolaylı olarak çok büyük harcama akımları oluşturarak dışsallıklara neden olur ve çarpan etkisi ile büyümeyi etkiler (Gramlich, 1994). Öte yandan uluslararası ticaret, ulaştırma ve lojistik sektörünü etkiler çünkü taşımacılık hizmetleri üzerinde doğrudan daha yüksek bir talep oluşmasına sebep olarak işletmelerin büyümesine ve yatırıma olanak sağlar (Brooks, 1994). Dolayısıyla ulaştırma ve lojistik sektörü ile uluslararası ticaret arasındaki ilişki daha net görülmekte ve lojistik sektörünün önemi gün yüzüne çıkmaktadır.

Küreselleşen dünyada ticaret git gide daha serbest hale gelmektedir. Artan ticaret hacmi, daha fazla ulaştırma ve lojistik hizmetine ihtiyaç duyulmasını sağladığı gibi lojistik ağların güçlenmesi ile ticaret kolaylaşmakta ve daha fazla ticaret hacmi doğuşu gözlemlenmektedir (Nguyen ve Tongzon, 2010). Lojistik sektörü bu bağlamda küresel önem kazanmaktadır. Elbette yerel önemi göz ardı edilmeden incelenmesi gereken lojistik sektörü, dünya genelinde dev şirketlerin yaygınlaştığı bir sektör olarak dikkat çekmektedir. Dünyanın önemli ticaret merkezi olarak görülen şehirlerinde, Türkiye'nin lokomotif illerinde, herhangi bir yük gemisi üzerinde veya karayollarında bir konteyner üzerinde görülen dev markalar lojistik sektöründeki payın büyüklüğünü anlayabilmek adına önemli işaretlerdir. Bu markalara ek olarak her ülkenin bilinen yerel markaları da rekabetin içerisine girebilmektedir. Buradan hareketle sektördeki rekabetin ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir.

¹Arş. Gör., Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, asarihan@bandirma.edu.tr

²Prof. Dr. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, ohusniye@gmail.com

Kaynakça

- Aktan, C. C., & Vural, İ. Y., (2004), Rekabet Gücü ve Rekabet Stratejileri, Rekabet Dizisi 2, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yayınları, Ankara.
- Balassa B., (1965), Trade Liberalization and Revealed Comparative Advantage, the Manchester School of Economic and Social Studies, Vol.33, pp. 99-123.
- Brooks, M. R. (1994). The impact of NAFTA on transportation companies: a Canadian point of view. *Transport Reviews*, 14(2), 105-117.
- Çekerol, G. S., & Kurnaz, N. (2011). Küresel kriz ekseninde lojistik sektörü ve rekabet analizi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (25), 47-59.
- Demir, İ. (2002). Alt Sektörlerde Rekabet Gücü Ölçüm Yöntemleri. *Planlama Dergisi*, 42.
- Göl, H., & Çatay, B. (2007). Third-party logistics provider selection: insights from a Turkish automotive company. *Supply Chain Management: An International Journal*, 12(6), 379-384.
- Gramlich, E. M. (1994). Infrastructure investment: A review essay. *Journal of economic literature*, 32(3), 1176-1196.
- Güleç, E., ve Adıgüzel, M. (2016). Türkiye Mobilya Sektörünün Uluslararası Rekabet Gücü İncelemesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Working Paper Series, No:31 2016/5.
- ITC (ET:31.07.2018), TradeMap, < <https://www.trademap.org>>
- Menon, M. K., McGinnis, M. A., & Ackerman, K. B. (1998). Selection criteria for providers of third-party logistics services: an exploratory study. *Journal of business logistics*, 19(1), 121.
- Nguyen, H. O., & Tongzon, J. (2010). Causal nexus between the transport and logistics sector and trade: The case of Australia. *Transport policy*, 17(3), 135-146.
- Terzi, N., & Bolukbas, Ö., (2016). Logistics Sector in Turkey and Logistics Villages, Global Business Research Congress (GBRC), May 26-27, 2016, Istanbul, Turkey.
- Türker, O. (2009). Gümrük Birliği Sonrası Türkiye'nin Dış Ticaretinin Rekabet Gücü. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (32), 281-302.
- Vollrath, T. (1991). "A Theoretical Evaluation of Alternative Trade Intensity Measures of Revealed Comparative Advantage," Springer, vol. 127(2), pages 265-280, June.
- WB (ET:31.07.2018), Logistics Performance Index, < <https://lpi.worldbank.org/international/aggregated-ranking?sort=asc&order=LPI%20Rank#datatable> >